MAATALOUS

Hunajasato puolittuu

Hunajasato näyttää jäävän sateiden ja kylmän sään takia puoleen normaalista. Päivien lämpeneminenkään ei enää auta mehiläisiä pääsemään tavoitteeseen.

Mehiläiset eivät tuota hunajaa alle 18 asteessa. Viileällä säällä myös kasvien medentuotanto vähenee. Tällöin mehiläiset alkavat syödä hunajaa varastoistaan.

Hunajantuotannon pääsatokausi on seuraavat kaksi viikkoa. Jos heinäkuinen sää jatkuu, hunajaa ei synny tänä aikana lainkaan.

MT

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Smoolanti on Ruotsin Karvia

Ruotsissa Smoolannin maakunnan itäosissa satoi viikonloppuna 158 milliä. Se tuhosi erinomaisilta näyttäneet satotoiveet ja nosti tulvan Emånjoen rantapelloille. Smoolanti sijaitsee Etelä-Ruotsissa, sen eteläpuolella ovat vain Skoonen ja Blekingen maakunnat.

Biokaasun tuotantoa tilamittakaavassa

Ruotsalainen verkkolehti Land kertoo Norrbottenilaisesta karjatilasta, jossa otetaan pian käyttöön tilan oma biokaasulaitos.

Syksyllä kaikki tilan lanta käytetään voimalassa biokaasun tuotantoon. Voimala tuottaa 350 000 kilowattituntia sähköä vuodessa ja kuluttaa siihen 7 000 kuutiota lantaa.

Biokaasulaitoksen sähköntuotanto kattaa täysin tilan sähköntarpeen. Ylimääräinen sähkö myydään verkkoon. Laitoksen rakennuskustannukset olivat yli 450 000 euroa, josta 30 prosenttia katettiin investointituella.

Tuhka sitoo fosforia vesistöissä

Ruotsissa aloitetaan tutkimus, voidaanko tuhkalla sitoa vesistöihin valunutta fosforia, kertoo Jordbruksaktuellt.

Tutkimuksessa aiotaan levittää biopolttolaitokselta saatavaa tuhkaa vesistöihin. Tuhka sitoo vedessä itseensä fosforia, jonka jälkeen se kerätään vedestä pois. Kerätty tuhka-fosfori seos voidaan käyttää uudestaan pelloilla lannoitteena.

Kokeilun riskinä pidetään tuhkassa mahdollisesti esiintyviä raskasmetalleja. Siksi tuhka onkin todettava puhtaaksi ennen levitystä.

Tutkimuksen tarkoituksena on vähentää Skoonesta Itämereen valuvan fosforin määrää.

Huono rehumaissisato saattaa nostaa myös lihan hintaa.

Maissi kärsii kuivuudesta Yhdysvalloissa

Keskilännessä maissinviljelijät kärsivät pahimmasta kuivuudesta yli kahteenkymmeneen vuoteen, The Crop Site -verkkojulkaisu uutisoi.

Yhdysvaltojen maatalousministeriö ennustaa kuitenkin maissista ennätyssatoa.

Maissisadon kannalta kasvin kriittisin kehitysvaihe, pölytys, on nyt käsillä. Kuuma lämpötila ja veden puute pölytyksen aikana vähentävät maissin siementen määrää ja sato laskee.

Maissia käytetään Yhdysvalloissa pääasiassa eläinten rehuna. Jos kuivuus pienentää maissisatoa rajusti, rehun hinta nousee. Tämä saattaa nostaa myöhemmin myös lihan hintaa.

Sikalanpitäjän rahat alkavat loppua

Kustannukset ja etenkin rehujen hinnat ovat nousseet tuottajahintoja nopeammin. Kasvattajan mukaan tarvitaan isoja hinnankorotuksia, mikäli tuotannon halutaan jatkuvan.

VELI-PEKKA KATAJAMÄKI

Karjatilat on ajettu nurkkaan. Tästä voidaan nousta vain, jos tuottajahintoja korotetaan pikaisesti. Kyse on viikoista, sanoo porsastuottaja Reijo Korpela Teuvalta.

TEUVA (MT)
Karjakasvattajat eivät selviä ilman tuntuvia tuottajahintojen korotuksia ja korotukset tarvitaan pian. Kyse on viikoista, sanoo isoa porsassikalaa Teuvalla pitävä **Reijo Korpela** ja katsoo suoraan silmiin.

Kun pohjalainen isäntä on tosissaan, sen huomaa.

Korpela on tympääntynyt alan neuvojien puheisiin siitä, että hinnankorotukset kattavat kohonneet kustannukset. Se ei riitä. Ei kukaan halua tehdä ympäripyöreitä työpäiviä ilman palkkaa. Ja palkka on jäänyt nyt saamatta ja osa kuluistakin.

Korpela on laskenut yli 400 emakon porsassikalan tulosta puolivuosittain. Porsaiden hinta on noussut, mutta korotukset eivät kata edes rehukustannuksen nousua. Alkuvuoden tulos jää jälkeen viime syksystä eikä sekään ollut kehuttava.

”Mikään ala ei voi loputtomiin jatkaa, jos kannattavuus on näin heikko.”

Pienet korotukset eivät enää riitä

Korpelan mukaan pienet korotukset eivät enää auta. Porsaan hinnan pitää nostaa sataan euroon ja lihasian hintaan saada vähintään 30 sentin korotus kilolta. Muutoin on turha edes kuvitella, että sianlihantuotannon alamäki saataisiin pysähtymään.

Ahdinko koskee kaikkia karjatiloja, ei vain sikoja. Broileritilojen ja lihanautojen kasvattajien tilanne on yhtä tukala eikä maitotiloilla mene juuri sen paremmin, vaikka Valio on hoitanut tonttinsa hienosti, Korpela sanoo.

Korpelan mukaan viljan hinnan nousua ja viljanviljelijöitä on turha syyttää karjatilojen ahdingosta. Viljanviljelijöiden pitää pystyä elämään yhtä lailla. Olennaista on, että kustannukset pystytään kuljettamaan koko ketjun läpi aina kuluttajalle saakka.

Kansallista eläinkohtaista tukea ajetaan alas. Se tekee 7–8 euroa porsasta kohti. ”Mistä senkin raha otetaan, sillä karsittavaa ei ole enää yhtään. Tuilla on pystytty lyhentämään velkoja.”

Neuvontajärjestön neuvoja laski viime viikolla, että porsaan hintaan pitää saada vähintään 20 euroa lisää, jotta työstä saisi edes jonkinlaisen korvauksen.

”Mahtaako sekään riittää. Laskelmia on tehty ennenkin eivätkä ne ole pitäneet paikkaansa. Kulujen nousu on yllättänyt kaikki.”

Korpelalla oli aiemmin töissä yksi kokoaikainen työntekijä, mutta kulujen karsimiseksi työntekijä on nyt yhteinen naapuritilan kanssa. Onneksi virolaistyöntekijä on erittäin sitoutunut työhön.

Konkurssikypsiä tiloja aika paljon

Isäntä soitteli haastatteluaamuna tutuille siankasvattajille lähiseudulla. Pari totesi, että tuotanto loppuu ennen vuodenvaihdetta. Jatkamisesta ei tule mitään, kun tulot eivät riitä.

Konkurssikypsiä tiloja on aika paljon.

”Tunnen useita, jotka eivät tule selviämään tästä. Vaikein tilanne on hiljan investoineilla, joilla pitäisi olla parhaat edellytykset ja halua jatkaa.”

Korpela on ollut yhteydessä paikalliseen elykeskukseen, josta on todettu, että sikaloiden investointihankkeita on tullut alkuvuonna vireille tasan yksi.

Spv jäissä, ellei talous kohene

Korpelat lähtivät mukaan sianlihantuotantoon vuosikymmen sitten.

Tilalle rakennettiin keskussikala, joka huolehti emakkojen astutuksesta. Emakot kävivät porsimassa satelliittisikaloissa.

Järjestelmä mureni viime vuosikymmenen lopulla ja Korpelat rakensivat emakkosikalan rinnalle porsitussikalan.

Tilalta lähtee vuosittain yli 10 000 porsasta Snellmanin välitykseen. Porsaille on ainakin tähän saakka ollut hyvin ottajia.

”Miten käy, jos lihasikaloita aletaan jättää tyhjilleen?”

Reijo ja **Sirpa Korpelalla** on kolme poikaa, joista keskimmäinen olisi halukas jatkamaan. Isä pitää kuitenkin tiukkaa linjaa.

”En myy enkä suostu sukupolvenvaihdokseen, jos sikatalouden kannattavuus jatkuu näin surkeana.”

”En halua sitoa seuraavaa polvea velkavankeuteen ilman edes lupausta siitä, että velat pystytään joskus hoitamaan.”

VEIKKO NIITTYMAA

Leipävehnän valkuaispitoisuudet jäämässä alhaisiksi

Leipävehnän valkuaispitoisuudet saattavat jäädä tänä vuonna alhaisiksi, arvioi Raisio Oyj:n kehityspäällikkö **Jaakko Laurinen**. Syynä on typen puute.

Voimakkaat sateet ovat paikoin huuhtoneet typpeä kasvin juurten ulottumattomiin ja heinäkuun alhainen lämpötila on heikentänyt typen vapautumista maasta.

”Viljelijät eivät saa tuudittautua kahden viime vuoden korkeisiin valkuaisiin.” Laurisen mukaan rehevyys ja lehtevyys kertovat mahdollisesta lisätypen tarpeesta.

Miten pitoisuus nousee?

Valkuaispitoisuutta voi nostaa vielä vehnän kukkimiseen asti levittämällä rakeista typpilannoitetta kuten salpietaria, Laurinen ohjeistaa.

”Typpeä on levitettävä ainakin 30 kiloa hehtaarille, muuten siitä ei juuri ole hyötyä.”

Nestemäiset typpilannoitteet Laurinen kehottaa ruiskuttamaan vasta vehnän maitotuleentumisvaiheessa.

Lehtien kautta annettavan typen maksimi on 10–15 kiloa hehtaarille. Enempää typpeä lehti ei kestä ilman polttovioituksia.

Kasvi käyttää lehden kautta annettavan typen suoraan valkuaisen muodostukseen.

Valkuaisen arvo vaihtelee

Valkuaisen arvo määräytyy joka vuosi markkinoiden mukaan, Laurinen kertoo. Jos koko maan keskivalkuainen on alhainen, maksetaan korkeasta valkuaisesta enemmän.

Kahtena viime vuonna valkuaispitoisuudet ovat olleet korkeita koko maassa eikä korkeasta pitoisuudesta ole juuri maksettu.

”Myllyille 13 prosentin valkuaispitoisuus on optimi”, Laurinen arvioi.

Lajikkeella on väliä

”Nyrkkisääntö on, että aikaisilla vehnillä on luontaisesti korkea valkuaispitoisuus”, markkinointipäällikkö **Satu Pura** Boreal kasvinjalostuksesta kertoo. Sateinen kasvukausi ei heikennä lajikeominaisuutena olevaa korkeaa valkuaista.

Borealin lajikkeista korkea valkuaispitoisuus on Anniinassa, Wanamossa, Quarnassa ja Wapussa.

”Aikaiset lajikkeet eivät hyödy typpilannoituksen jakamisesta. Kaikki lannoite kannattaa antaa kylvön yhteydessä”, Pura selventää.

Keskipitkän kasvuajan lajikkeilla alhaisen valkuaisen riskiä voi pienentää jakamalla typpilannoituksen ja kohdistamalla sen maitotuleentumisvaiheessa valkuaisen muodostukseen.

”Wellamo, KWS Scirocco ja Marble hyötyvät typpilannoituksen jakamisesta”, Pura kertoo.

Puran mukaan Trappe on ainoa Borealin lajikkeista, jossa korkean valkuaispitoisuuden eteen on tehtävä töitä.

”Trappe on huippusatoisa ja sen lannoitus on jaettava jopa kolmeen osaan.”

SAARA NIKKARI

Mommilassa tähkät saavat lisätyppeä

HAUSJÄRVI (MT)
Rantalan tilan isäntä **Seppo Piki** aikoo ruiskuttaa lisätyppeä Wanamo-vehnälle heti kun sää vain sallii. Hän viljelee korkean valkuaispitoisuuden omaavaa lajiketta yhteensä 105 hehtaarilla.

Toukokuun alussa kylvetty Wanamo kukkii jo. Kasvusto näyttää tasaisen rehevältä ja Piki uskoo kohtalaisen hyvään satoon.

”Tässä on vielä monta mutkaa matkassa ennen kuin sato on laarissa, mutta kyllä sitä neljä tai viisi tonnia hehtaarilta pitäisi tulla”, hän ennustaa. ”Sitten vain katsotaan riittääkö typpi.”

Viime vuonna Piki viljeli samaa vehnälajiketta parillakymmenellä hehtaarilla. Silloin valkuainen oli 14,5 prosenttia, mutta sato jäi kuivan alkukesän vuoksi vain reiluun kolmeen tonniin.

Tänä vuonna sateet ovat osuneet Mommilassa kohdilleen.

”Vettä ei ole tullut yhtään liikaa ja sain kaikki kylvöt tehtyä jo ennen toukokuun puoltaväliä”, Piki myhäilee.

Lannoitus jaetaan

Piki pyrkii tuottamaan aina leipäviljaksi kelpaavaa vehnää. Hän on jakanut vehnän typpilannoituksen jo monena vuonna.

Tänä keväänä Wanamo sai kylvön yhteydessä typpeä 80–90 kiloa hehtaarille. Heti kun oraat olivat hyvässä kasvussa Piki levitti kasvustoon rakeina 30 kiloa typpeä lisää.

KARI SALONEN

Mommilalainen Seppo Piki on tyytyväinen 40 hehtaarin vehnälohkoonsa.

Valkuaispitoisuuden varmistamiseksi on tarkoitus ruiskuttaa vielä Nekon typpipitoista hivenlannoitetta viisi litraa hehtaarille.

Valkuaislisään korotusta

Piki on myynyt vehnäsatonsa useimmiten Fazer Myllylle Lahteen.

”Se on tässä lähellä, niin ei tule liikaa rahtia.”

Valkuaislisä saisi Pikin mielestä olla suurempikin.

Lisä on muutama vuosi sitten puolittunut aikaisemmasta, mutta viljelyyn on edelleen panostettava yhtä paljon, jotta valkuainen olisi tarpeeksi korkea.

Pikillä on viljelyssä peltoa yhteensä 146 hehtaaria.

Siihen mahtuu vehnän lisäksi parikymmentä hehtaaria härkäpapua ja toiset parikymmentä luonnonhoitonurmea.

Nurmen tilalle Piki aikoo syksyllä kylvää Brasetto-hybridiruista. Rantalan tila muodostaa kolmasosan Mommilan kartanosta.

SAARA NIKKARI